

КАФЕДРА
ФІЗИОЛОГІЇ,
БІОХІМІЇ ТВАРИН І
ЛАБОРАТОРНОЇ
ДІАГНОСТИКИ

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний
університет

Факультет ветеринарної медицини

**Кафедра фізіології, біохімії тварин і
лабораторної діагностики**

Науково-дослідний центр біобезпеки
та екологічного контролю ресурсів АПК

за спонсорської підтримки ТОВ «БіосЛаб»

МАТЕРІАЛИ

ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ЗДОРОВ'Я ТВАРИН І
ЛЮДИНИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД»**

травень
2026 року

ДНІПРО 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
КАФЕДРА ФІЗІОЛОГІЇ, БІОХІМІЇ ТВАРИН І ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР БІОБЕЗПЕКИ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО
КОНТРОЛЮ РЕСУРСІВ АПК
BIOSAFETY CENTRE
ТОВ «Біос Лаб»

МАТЕРІАЛИ

XI Міжнародної науково-практичної конференції

викладачів і здобувачів вищої освіти

**«ЗДОРОВ'Я ТВАРИН І ЛЮДИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД»**

26-27 травня 2026 р.

м. Дніпро

Здоров'я тварин і людини в умовах глобальних викликів: міждисциплінарний підхід: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти (м. Дніпро, 26-27 травня 2026 р.) / Дніпровський ДАЕУ. – Дніпро, 2026. – 258 с. – Режим доступу: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/14106>.

Викладено матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і здобувачів вищої освіти «Здоров'я тварин і людини в умовах глобальних викликів: міждисциплінарний підхід» з найбільш важливих напрямків сучасної ветеринарної медицини та ветеринарно-санітарної експертизи, яка відбулася 26-27 травня 2026 р.

Посвідчення про реєстрацію: № 455 від 14 квітня 2026 р.

Редакційна колегія:

І. Бібен, Д. Масюк, В. Недзвецький, S. Vuzoianu, G. Baydas, Л. Галузіна, М. Лещова, В. Зажарський, Н. Зажарська, Н. Сулова, Д. Білий, П. Склярів, О. Хмельова

Відповідальність за зміст і достовірність публікації несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 2026

- Jacobson L. S., Janke K. J., Giacinti J., Weese J. S. Diagnostic Testing for Feline Panleukopenia in a Shelter Setting: A Prospective, Observational Study // Journal of Feline Medicine and Surgery. 2021. Vol. 23, No. 12, P. 1192–1199. DOI: 10.1177/1098612X211022683.
 - Kyrychko O. B., Sherstiuk L. M., Panova A. M. Haematological and Biochemical Indices of Blood in Cats with Feline Panleukopenia When Using Poltava Bischofite Solution // Scientific Progress & Innovations. 2021.
 - Stuetzer B., Hartmann K. Feline Parvovirus Infection and Associated Diseases // The Veterinary Journal. 2014. Vol. 201, No. 2, P. 150–155. DOI: 10.1016/j.tvjl.2014.05.027.
 - Truyen U., Addie D., Belák S., Boucraut-Baralon C., Egberink H., Frymus T., Gruffydd-Jones T., Hartmann K., Hosie M. J., Lloret A., Lutz H., Marsilio F., Pennisi M. G., Radford A. D., Thiry E., Horzinek M. C. Feline Panleukopenia // Journal of Feline Medicine and Surgery. 2009. Vol. 11, No. 7, P. 538–546. DOI: 10.1016/j.jfms.2009.05.002.
-

ПОШИРЕННЯ ДИРОФІЛЯРІОЗУ В ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ ТА ЛІКУВАННЯ СОБАК

Соловійова Л. М., Рубленко С. В., Лігоміна І. П.

e-mail: soloviovalyuda@ukr.net

*Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна
Поліський національний університет, м. Житомир, Україна*

Вступ. На території України дирофіляріоз зареєстрований повсюди, причому кількість хворих тварин із кожним роком збільшується. Хворобу частіше діагностують у собак, які живуть біля водойм, де є значна кількість переносників інвазії – комарів. Проте дирофіляріоз також реєструють і в домашніх тварин. Сприятливими факторами розповсюдження інвазії є потепління клімату, зростання популяції собак у населення, необмежені їх переміщення з одного регіону в інший та пристосування мікрофілярій до різних температурних режимів (Ponomar, Honcharenko, & Soloviova, 2010).

У Придніпров'ї за даними ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» в державі зареєстровано понад 800 випадків дирофіляріозу з 1975 по 2009 рік, з 2004 р. по 2014р. – 1691 випадок. Захворюваність людей цілком відповідає кількості уражень собак. Відмічено, що завезення в Україну собак із Південної Європи та Азії призвело до значного росту ураження місцевих собак. В Сумській області за 10 років зареєстровано 68 випадків дирофіляріозу людей. У Рівненській області з усіх зареєстрованих гельмінтозів питома величина гельмінтозів людини становить 1,1 % (дирофіляріоз, ехінокоз, токсокароз). Серед жителів Львівської області за 2022 рік зареєстровано 2 випадки дирофіляріозу людини, в т.ч. 1 випадок у Золочівському районі (Shtepa, et al., 2015; Soloviova, 2017; Tonev, 2021).

Захворюваність на дирофіляріоз у Харківській області поступово зростає і з 2001 року збільшилась у 10 разів. Офіційно реєструється з 2001 року, а з 2006 спостерігається поступове збільшення числа виявлених хворих. За даними багаторічних моніторингових досліджень, мікрофілярії у крові собак виявляли у 6,6–10,3 %, у комарів – 0,3–2,9 % (Shtepa, et al., 2015; Todorovic, & McKay, 2020).

Таким чином, ситуація за дирофіляріозу свідчить про стійку тенденцію до зростання числа випадків серед населення, що потребує скоординованої роботи відомств і диктує

необхідність удосконалення системи епідагляду за паразитарними хворобами. Широке розповсюдження дирофіляріозу – зоонозу свідчить про актуальність обраної тематики.

Метою роботи було провести діагностику та з'ясувати ефективність застосованої терапевтичної схеми за дирофіляріозу собак.

Матеріалом для дослідження були 10 хворих на дирофіляріоз собак – пацієнтів ветеринарної клініки «Білий пес» м. Дрогобич Львівської області та взята від них кров.

При виконанні роботи ми використали наступні **методи досліджень**: клінічний (проводили огляд тварини та збирали анамнез) та лабораторний: гематологічні (дослідження крові на мікрофілярії, морфологічні та біохімічні показники крові).

Морфологічне дослідження крові тварин включало підрахунок кількості еритроцитів, лейкоцитів, тромбоцитів, лейкограму. Біохімічні дослідження сироватки крові ґрунтувалися на визначенні концентрації гемоглобіну, загального білка, альбумінів, загального білірубину, активності ферментів АлАТ, АсАТ та ЛДГ.

Мікроскопію нативної крові проводили, додаючи до краплі крові 1–2 краплі фізіологічного розчину, після чого робили тонкий мазок, який досліджували під малим збільшенням мікроскопа (8x10). Личинки були помітні під час їх руху серед еритроцитів. Також ми застосовували експрес-тести системою Heartworm Ag VET EXPERT, Польща.

Для лікування інвазованих собак були застосовані препарати: Nexgard Spectra (Merial, Франція, ДР мільбеміцину оксим і афоксоланер) внутрішньо, 1 т./міс.; Івермектин (15 мг/кг живої маси (0,05 мл) 1 раз в тиждень), 3 тижні поспіль, підшкірно; а також патогенетичну терапію. Вона включала застосування Декса-келу підшкірно, тричі, 1 раз в 10 днів; Доксицикліну внутрішньо по 1 капсулі 2 рази на день, 15 днів; Hepatiale Forte внутрішньо по 2 капсули в день 15 днів.

Результати. Найбільш специфічним симптомом у інвазованих собак була серцева недостатність. Клінічно цей стан проявлявся аритмією і тахікардією (у 50,0 % пацієнтів), підвищеною втомою після фізичного навантаження (у 30,0 %), задишкою та хрипами (у 20,0 % собак), набряками кінцівок (у 20,0 %). 2 тварини мали ознаки зниженої маси тіла, у 20,0 % спостерігали іктеричність кон'юнктиви, у 10,0 % був виражений ціаноз слизових оболонок. Також у інвазованих тварин періодично реєстрували в'ялість та зниження апетиту.

За одержаними результатами дослідження морфологічних показників крові у собак за дирофіляріозу реєстрували достовірне ($p < 0,05$) зниження кількості еритроцитів, тромбоцитів та збільшення кількості лейкоцитів. Лейкограма вказувала на виражену лімфоцитопенію; еозинофілію (кількість еозинофілів зросла майже у 2 рази) і збільшення кількості паличкоядерних нейтрофілів відносно показників крові клінічно здорових тварин. Результати біохімічного дослідження крові інвазованих собак вказували на достовірне ($p < 0,05$) зниження вмісту гемоглобіну (на 11 %). Такі зміни підтверджують вплив дирофілярій та мікрофілярій на гемопоез хворих тварин.

Аналіз білкових фракцій крові свідчать про виражену глобулінемію (на 20 %) у сироватці крові собак. Також встановлено ($p < 0,05$) зростання вмісту загального білірубину (на 37 %), а також активності ферментів АлАТ (на 25 %), АсАТ (на 49 %) та ЛДГ (на 42 %), порівняно з аналогічними показниками у клінічно здорових тварин.

Через 15 днів від початку лікування клінічний стан та апетит собак відновилися. При лабораторному дослідженні у полі зору мікроскопа не було знайдено мікрофілярій, показники крові нормалізувалися, лікувальна схема виявилася ефективною за дирофіляріозу.

Висновки:

1. Дирофіляріоз собак зустрічається в різних областях України. Це сприяє захворюванню людей на даний зооноз.

2. Застосована терапевтична схема із використанням Nexgard Spectra та Івермектину в комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною, оскільки призвела до одужання собак та відновлення показників крові.

Список використаних джерел

1. Ponomar, S. I., Honcharenko, V. P., & Soloviova, L. M. (2010). Handbook on the differentiation of pathogens of invasive animal diseases [[Dovidnyk z dyferentsiiuvannia zbudnykiv invaziinykh khvorob tvaryn](#)]. Kyiv: Ahrarna osvita, 327.
2. Shtepa, O. P., Borysenko, V. S., Taran, O. M., Sukhareva, G. S., Hrun, T. S., Tereshko, L. S., & Salekhova, O. A. (2015). *Dirofilariasis in the Dnieper region [Dyrofilyarioz u Prydniprov"yi]. Anniversary readings dedicated to the 70th anniversary of the Ukrainian Scientific Society of Parasitologists and the 110th anniversary of the birth of Academician of the NAS of Ukraine O. P. Markevych [Yuvileyni chytannya, prysvyacheni 70-richchyu Ukrayins'koho naukovooho tovarystva parazytolohiv ta 110-richchyu z dnya narodzhennya akademika NAN Ukrayiny O. P. Markevycha].* (Kyiv, November 5, 2015): Abstracts of reports. 72–73.
3. Soloviova, L. N. (2017). Prevalence, clinical signs and treatment of *Dirofilariozis* dogs. Collection of materials of the XVI International Scientific and Practical Conference of Professors, Postgraduate Students and Students "Current Problems of Veterinary Medicine". [Zbirnyk materialiv XVI mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi profesors'ko-vykladats'koho skladu, aspirantiv i studentiv «Aktual'ni problemy veterynarnoyi medytsyny»]. Kyiv, NUBiP, April 19–20, 127.
4. Tonev, A. S., Kirkova, Z., Lliev, P. T., Roussenov, A., Chaprazov, T., Roydev, R., & Pirovski, N. (2021). Clinical case of life-threatening co-infection due to *Dirofilaria immitis* and *Aelurostrongylus abstrusus* in a cat: first report of feline heartworm disease in Bulgaria / *Helminthologia*. 58 (1). 106–114. Doi:10.2478/helm-2021-0005.
5. Todorovic, S., & McKay, T., (2020). Potential mosquito (Diptera: Culicidae) vectors of *Dirofilaria immitis* from residential entryways in Northeast Arkansas. *Veterinary Parasitology*. 282. 109105. Doi:10.1016/j.vetpar.2020.109105.